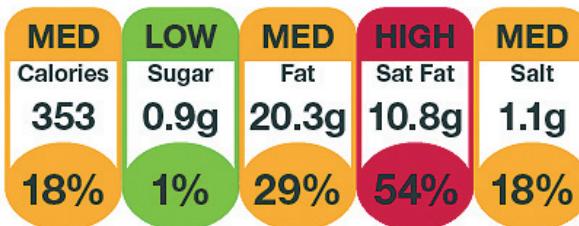

● Се истакнува дека производот може да го излекува болниот или да ја подобри неговата состојба, да ја излекува дисфункционалноста или малформацијата.
- нема научни докази за таквите перформанси

● Чување павлака, кашкавал, сирење, урда од растително потекло на иста полица со истите производи од животинско потекло.

Во согласност со Законот за безбедност на храната, забрането е означување и рекламирање храна со податоци кои сугерираат лековити својства поврзани со превенција или лекување заболувања, потенцирање специфични својства на храната кои се слични со друга храна со ист квалитет, како и употреба на слики, цртежи, знаци и текстови што би можеле потрошувачот да го доведат во заблуда во поглед на идентитетот на производот, потеклото, составот, својствата, намената и дејството на производот.

Агенцијата за храна и ветеринарство на Република Македонија – АХВ има обезбедено бесплатна телефонска линија наменета за потрошувачите 080032222, www.fva.gov.mk

Агенцијата за храна и ветеринарство на Република Македонија со седиште во Скопје има подрачни канцеларии во градовите:

Битола	Прилеп	Неготино
Берово	Пробиштип	Охрид
Валандово	Кочани	Струмица
Виница	Кичево	Свети Николе
Крива Паланка	Велес	Радовиш
Гевгелија	Кратово	Ресен
Гостивар	Крушево	Скопје
Делчево	Куманово	Струга
Дебар	Македонски брод	Тетово
Кавадарци		Штип

Канцеларии на граничните премини:

Аеродром Александар Велики	Меџитлија
Блаце	Ново Село - Струмица
Богородица	табановце - Куманово
Деве Баир	Товарна станица - Скопје
Делчево	Ќафасан

Оваа брошура е изработена во соработка со Организацијата на потрошувачите на Македонија (ОПМ), тел. 3 179 592, е-пошта: sovetuvanje@opm.org.mk, www.opm.org.mk

ОЗНАЧУВАЊА КОИ ДОВЕДУВААТ ДО ЗАБЛУДА

III Македонска brigада, бр. 20, Скопје
Тел. 02 2457 893, 2457 895
www.fva.gov.mk

Организација на потрошувачите
на Македонија
Водњанска, бб, П. Фах 150, Скопје
Тел. 02 3179 592
e-mail:opm@opm.org.mk
www.opm.org.mk

ШТО Е ЦЕЛТА НА ОЗНАЧУВАЊЕТО?

Преку означувањето на храната, потрошувачите добиваат клучни информации за нејзините карактеристики. Деталното означување на прехранбениот производ ги содржи информациите за неговата природа и неговите карактеристики, овозможувајќи им на потрошувачите да го направат вистинскиот избор при купувањето.

пакувањето, документот, известувањето, означувањето, на прстенот или на ременот што го придружува производот, или се однесува на ваквиот прехранбен производ.

КОИ ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ГИ СОДРЖИ ОЗНАЧУВАЊЕТО?

- името под кое се продава производот;
- списокот на состојките употребени во производниот процес или при преработката на прехранбениот производ. Состојка е секоја материја, вклучувајќи ги и адитивите, што се користи во производството или подготовката на прехранбениот производ и е присутна во готовиот производ, дури и во изменет облик;
- количеството на одредени состојки или категории, состојки употребени во производниот процес или при преработката на прехранбениот производ;
- нето-тежина;
- рокот на траење („употребливо до“) или, во случај на прехранбени производи што се лесно расипливи (од микробиолошка гледна точка), треба да стои ознака: „мора да се употреби до ____“;
- сите специфични услови за складирање или услови на употреба;
- серија (шаржа, партија, лот) на производот;
- име, или деловното име и адресата на производителот или на субјектот што го пакува или што го продава производот.

ШТО Е ВКЛУЧЕНО ВО ОЗНАЧУВАЊЕТО?

Сите зборови, детали, заштитни знаци, марки, сликовен материјал или симболи кои се однесуваат на прехранбениот производ, ставени на

За увезените производи се назначува и адресата на увозникот, земјата на потекло („произведено во...“) и земјата од којашто е увезен производот („увезено од...“);

- потекло или извор на производот;
- упатства за употреба - доколку соодветната употреба на прехранбениот производ е невозможна;
- содржина на алкохол кај пијалаци што содржат повеќе од 1,2 вол. % алкохол.

ШТО ТРЕБА ДРУГО ДА СЕ ИСТАКНЕ ВО ОЗНАЧУВАЊЕТО

- Конзервирано со јонизирачко зрачење
- Пакувано во контролирана атмосфера
- Органско потекло
- Состојки кои предизвикуваат алергии кај луѓето
- Додавање засладувачи
- Нутритивен состав
- Останато важно за потрошувачите

ШТО СЕ ПОСЕБНИ ПОДАТОЦИ ПРИ ОЗНАЧУВАЊЕТО?

Покрај основните податоци, прехранбените производи се означуваат и со посебните податоци, определени согласно посебните барања за одделни видови прехранбени производи.

Означување на името

- Името на прехранбениот производ се означува согласно посебните барања за безбедност на одделните видови храна. Доколку името на прехранбениот производ не е определен со прописите за посебните барања за безбедност на одделните видови храна, прехранбениот производ се означува со:
- името кое вообичаено се употребува во Република Македонија, или

- со описно име, односно со описот на неговата употреба, ако е потребно тоа, за да може потрошувачот лесно да ја види неговата вистинска природа и да го разликува од другите прехранбени производи со кои лесно може да го замени.

Што содржи името на прехранбениот производ? Податок за неговата физичка состојба или за посебната постапка на преработка (во прав, кондензиран, чаден, сушен, пастиризиран, брзо смрзнат и др.), а отсуството на овој податок може потрошувачот лесно да го доведе до заблуда.

Што доколку производот има и трговско име? Покрај името на прехранбениот производ може да се додаде и трговското име.

Може ли името на прехранбениот производ да се замени со трговска марка, трговско име или популарно име?

Името на прехранбениот производ не треба да се замени со трговска марка, трговско име или популарно име.

ЗАБЛУДИ И ИЗМАМИ ВО ОЗНАЧУВАЊЕТО.

Примери:

- Сончогледово масло со податок во означувањето:
„Без холестерол.“
  - сончогледовото масло е од растително потекло и како такво не содржи холестерол
- На производот стои податок: „содржи дозволени адитиви“.
  - не се наведени адитивите содржани во производот
- Производот е деклариран како овошен сок.
  - одатокот за содржина на овошје покажува дека не содржи доволно количество овошје за да биде овошен сок

